

CONSUMEIXO I EM CUIDO

Realitzat per:

ABD

Associació Benestar
i Desenvolupament
Entitat declarada d'Utilitat Pública

www.abd-ong.org

Amb la col.laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

PRESENTACIÓ

A fi de treballar en l'àmbit educatiu aquest material audiovisual, l'equip tècnic de l'Associació Benestar i Desenvolupament que ha participat en l'elaboració, ha dissenyat una guia pedagògica que planteja els conceptes claus que cal tenir presents en el desenvolupament de les dinàmiques. Aquesta breu guia que acompanya el DVD dóna algunes idees per utilitzar el vídeo que promouen el diàleg a través d'un enfocament educatiu. Es recomana que l'animació del vídeo- fòrum es dugui a terme, preferentment, amb el suport d'una persona qualificada, que ajudi a conduir la reflexió, aporti informació rigorosa i clarifiqui dubtes o idees incorrectes

OBJECTIUS

- Donar a conèixer les mesures adients per fer un consum higiènic i segur en diferents escenaris (carrer, casa, a soles, en companyia...)
- Adaptar els recursos disponibles del moment i les condicions del context a un consum segur i responsable.
- Reflexionar sobre els obstacles que es presenten en el moment de consumir, especialment quan es fa al carrer, i proporcionar opcions per, tot i així, consumir higiènicament.
- Sensibilitzar sobre el consum higiènic en l'ús de substàncies psicoactives i reduir danys en la població consumidora de drogues.

DURADA

90 minuts aproximadament.

RECURSOS HUMANS

Es recomana que hi hagi dos professionals que dinamitzin la sessió.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA

Persones consumidores de drogues en actiu. Grup màxim de quinze persones.

MATERIAL TÈCNIC

Projector i ordinador.

METODOLOGIA

Els tallers es realitzen de manera participativa i faciliten l'intercanvi d'opinions i el debat.

En alguns tallers es proporciona més informació i en altres, si es comprova que la informació ja la coneixen, es plantegen les dificultats existents a la pràctica amb l'objectiu de fomentar el canvi de conducta.

A fi de treballar conceptes teòrics i facilitar-ne la comprensió, es recomana dur a terme un debat per promoure tant la participació dels usuaris com una millor recepció de la informació. Els continguts es treballen a partir de les vivències, les necessitats i les expectatives de les persones.

ORGANITZACIÓ DEL VÍDEO- FÒRUM

Un vídeo- fòrum consisteix, bàsicament, en el visionament d'una pel·lícula i en un diàleg posterior, en el qual es fa referència a un tema que en justifica el seu ús. .

És important tenir presents els aspectes següents:

A.Preparació. Cal mirar abans el material audiovisual, redactar informació bàsica sobre consum higiènic i segur i fer-ne fotocòpies. S'ha d'elaborar un guió de treball que estableixi:

- El perfil del grup
- La percepció de risc
- La relació amb el consum de substàncies
- La via d'administració
- Mites i creences
- Pràctiques de consum

B.Convocatòria. Cal fer-la amb una antelació suficient i utilitzar els mitjans adients per garantir el que hi assisteixin el nombre i el perfil de persones que esperem. Convé que sigui un nombre reduït de participants, perquè el diàleg posterior pugui fer-se amb més facilitat. .

C. Espai i mitjans. Cal assegurar un espai còmode, adequat per al nombre de persones i disposar dels mitjans tècnics necessaris.

D. Presentació/ Introducció. S'ha de donar la benvinguda al grup i explicar els objectius del vídeo- fòrum, el tema que el justifica i el que es farà. Cal donar algunes claus abans de visionar el vídeo per fixar-se en aspectes concrets.

E. Visionament. Depenent dels aspectes del vídeo que es vulgui destacar, és possible fer el visionament del material fragmentat per les escenes que distingeixen cada tipus de consum o mirar-lo tot seguir.

F. Debat. Fer alguna pregunta general per trencar el gel, amb referència a les sensacions o emocions que el vídeo hagi generat. Després, concretar en qüestions més pràctiques i específiques, a partir dels comentaris del grup.

Algunes preguntes per dinamitzar l'activitat:

1. Què enteneu per consum higiènic i segur?
2. És possible fer un consum responsable al carrer?
3. És important l'existència del PIX?
4. Què et pot aportar un centre de reducció de danys?
5. Quines estratègies utilitzes per fer un consum higiènic quan no disposes dels elements necessaris?

G. Moderació. És important que el professional vagi recollint les aportacions dels assistents, les prioritzi per evitar una dispersió excessiva. Pot aportar informacions, tenint present que la seva missió principal és motivar la participació dels assistents i el diàleg entre ells.

H. Conclusions. Per finalitzar, és recomanable resumir el que s'ha debatut plantejant les idees principals. És que l'exposició es recolzi en apunts fets en una pissarra.

ESCENES DEL VÍDEO

El DVD detalla un total de cinc escenes, cadascuna de les quals recull missatges importants per treballar. S'organitzen de la manera següent:

ESCENA 1

Consum de cocaïna per via fumada

El personatge apareix amb el seu kit de fumar cocaïna. No comparteix. Utilitza bicarbonat, no amoníac. No rasca el paper de plata, ni la pipa.

El personatge es renta les mans amb diferents recursos.

Missatges

No s'ha de compartir el material (pipa, tub) i només s'ha de reutilitzar la pipa en cas que sigui possible rentar-la prèviament.

– Cal tenir les mans netes.

– S'ha d'utilitzar bicarbonat i no amoníac per cuinar la substància, ja que l'amoníac pot causar danys tòxics.

– Rascar el paper de plata està contraindicat perquè l'alumini desprèn partícules tòxiques que afecten l'aparell respiratori.

ESCENA 2

Consum d'heroïna per via fumada

El personatge apareix amb el seu kit per fumar heroïna. No comparteix. No rasca el paper de plata. El personatge es renta les mans amb diferents recursos.

Missatges

– No s'ha de compartir el material de consum ni reutilitzar-lo.

– Cal tenir les mans netes.

– Rascar el paper de plata està contraindicat perquè l'alumini desprèn partícules tòxiques que afecten l'aparell respiratori.

ESCENA 3

Consum per via nasal

El personatge apareix amb el seu kit d'esnifar (aigua, rulo). Al final el personatge s'humiteja el nas amb unes gotes d'aigua.

Missatges

– No s'ha de compartir el rulo.

– Disposar d'una base antisèptica per preparar la dosi.

– Cal humitejar-se el nas per evitar ferides.

ESCENA 4

Consum per via parenteral

El personatge es renta les mans de diferents maneres i amb diferents recursos. Neteja la zona on s'injectarà. Agafa el smart del seu kit, se'l posa a l'avantbraç fent un torniquet i s'injecta. En acabat, neteja la zona de punció amb una tovallola, posa el caputxó a la xeringa i la guarda a un lloc segur.

Missatges

- No s'ha de compartir el material de consum ni reutilitzar-lo.
- Cal tenir netes les mans i la zona de consum. Cal netejar la zona de punció abans de consumir i després.
- Cal fer pressió a prop de la zona de punció amb una goma o un objecte similar que es retiri fàcilment després de consumir.
- Cal dirigir l'agulla sempre cap al cor.
- No s'ha de reutilitzar l'agulla d'un mateix, i encara menys la d'altres persones per evitar riscos d'infecció ja que, com està des-puntada, pot provocar ferides i l'entrada de restes de sang que han estat en contacte amb l'ambient.
- Cal tapar l'agulla amb el caputxó i guardar-la en un lloc segur, fins que es trobi un contenidor de residus sanitaris. Si no es disposa d'un contenidor, s'ha de deixar la xeringa on no es pugui punxar ningú (ampolla o pot). Posteriorment, cal portar la xeringa a un punt d'intercanvi, centre de salut (CAP, CAS) o farmàcia.
- Si el consum es fa en un espai públic, cal recollir tot el material utilitzat i deixar l'entorn net.
- Si es dubta sobre la qualitat de la substància, és millor injectar-se-la en dues tandes ja que hi ha risc de patir una sobredosi.
- Injectar-se heroïna comporta un risc més gran de patir una sobredosi que fumar-se-la.
- S'ha d'evitar consumir a soles. Consumir en companyia redueix les probabilitats de patir reaccions adverses. Si, tot i així, es prefe-reix consumir a soles, convé fer-ho en un lloc on es pugui rebre el socors d'algú en cas de sobredosi.

Es considera la possibilitat de projectar una o diverses escenes de-penent del tipus de consum que es pretén abordar amb el grup.

MISSATGES CLAUS

1. Evitar judicis de valor respecte a les pràctiques que fan les perso-nes consumidores. Es tracta d'analitzar els obstacles amb què es troben per fer un consum higiènic i segur.
2. Donar importància a la cura i al respecte de l'entorn sociocomuni-tari i la salut pública. Durant el transcurs del vídeo hi ha imatges re-lacionades amb el consum en espais públics. És important convidar a reflexionar sobre aquest tema.
3. Proporcionar un espai per parlar de les pràctiques de consum que no són ni higièniques, ni segures per minimitzar els riscos i els danys associats (compartir el material de consum, reutilitzar una xe-riinga o una pipa, utilitzar aigua estancada per preparar la dosis, preparar el material dins d'objectes no higiènics...).

Més informació a Internet

<http://www.harmreductionworks.org.uk/>

<http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir2030/drogcomptsobred.pdf>

<http://www.gencat.cat/salut/depsalut/pdf/catalog2007dro.pdf>

<http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir2030/dn2030/manu.pdf>

